

Ibn Arabşah, Şehabeddin

030158

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

01 Temmuz 2021

Arapça Kaynaklar ve Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisinde Tarihçi Edip Şihâbüddin İbn Arabşâh: Hayatı ve Eserleri
Dr. Receb Abdülvehhâb
Özet

Bu araştırma, hicrî IX. asırda Şam, Osmanlı coğrafyası ve Mısır'da yaşamış bir ismin hayatını ve eserlerini ele almaktadır. Bu isim, edebiyatçı, tarihçi ve birçok alanda eser sahibi olan İbn Arabşâh ed-Dimeşkî (v. 854/1450) dir. Kendisi hakkında Arapça kaynaklarda ve Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi'nde yazılanlardan hareketle, bu çalışmada ve söz konusu kaynaklarda yapılan karşılaştırmalar neticesinde İbn Arabşâh'ın hayatında yaşadığı bazı olaylar, çocukları ve telif ettiği kitaplar gibi hususlar hakkında görüş ayrıntılarının olduğu ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada, ihtilaflar konusunda tarihi isnatlardan yola çıkarak tercihe şayan olan rivayetlere dayalı sonuçlar zikredilmiştir. Özellikle rivayetler arasındaki tercihte dayanak olan husus, İbn Arabşâh'ın, tarihçi arkadaşı, Ebû'l-Mehâsin Cemalüddin Yûsuf b. Tağrıberdî (v. 874/1470) ye gönderdiği özgeçmişinde bizzat kendisi hakkında yazdıklarıdır. Bunu İbn Tağrıberdî, el-Menhelî's-Sâfi ve'l-Müstevfî Ba'de'l-Vâfi eserinde kaleme almıştır.

Anahtar Kelimeler: İbn Arabşâh- Arapça kaynaklar- Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi'n.

The Historian Shihâb al-Dîn Ibn 'Arab Shâh: His Life and Works in the Arabic Resources and the Islamic Encyclopedia of Turkish Diyanat Endowment
Dr. Rajab Abdulwahhâb
Abstract

This research focuses around the life of the famous 9th century scholar Shihab al-Din ibn Arabshah (d 854 hicri), a Damascene poet and historian with several remarkable writings who spent his life between Sham, the Muslim East, and Ottoman and Egyptian lands. The study draws upon Arabic and Islamic sources including references from the Turkish Religious Directory (Diyanet) (DİA). Through comparison and examination, different narratives about his life incidents, the number and titles of his writings, and the number of his children were identified. The study suggests about the most acceptable narrative using a range of historical documents, including İbn Arabshah's own letters to his historian friend Jamal al-Din Yusuf bin Taghribirdi (d 874 hicri) which the later has documented in his book 'Al-Manhal al-safi wal Mustawfi ba'd al-Wafi'.

Keywords: Ibn Arabshah- Arabic sources- the Turkish Religious Directory.

۳۰۱

مجلة كلية العلوم الإسلامية - جامعة السلطان محمد الفاتح الوقفية

(Fatih Sultan Mehmet Vakif Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi)

العدد: 1 مجادى الوبل 1441 هـ / يناير 2020م استانبول

الأديب المؤرخ شهاب الدين ابن عربشاه: «حياته وأثاره»

بين المصادر العربية والموسوعة الإسلامية لوقف الديانة التركي

د. رجب عبد الوهاب

جامعة السلطان محمد الفاتح الوقفية - استانبول

04503

ملخص

يتناول هذا البحث حياة علم من أعلام القرن التاسع الهجري وأثاره، عاش بين الشام ومدن المشرق الإسلامي وبلاد العثمانيين ومصر، وهو الأديب المؤرخ صاحب التصانيف المختلفة شهاب الدين ابن عربشاه الدمشقي (ت ٨٥٤هـ) من خلال ما كتبه عنه في المصادر العربية وما كتبه عنه في الموسوعة الإسلامية لوقف الديانة التركي، وقد تبين من خلال البحث والمقارنة في هذه المصادر أن ثمة اختلافات في بعض الأحداث التي مرت في حياة ابن عربشاه، وفي عدد أولاده، وفي عدد الكتب التي ألفها وفي عناوين بعضها، وفي كل هذه الاختلافات حاول البحث ترجيح الرواية الأقرب للقبول من خلال الأسانيد التاريخية، وبخاصة إن كان ما يعضد الترجيح هو ما كتبه ابن عربشاه عن نفسه فيما أرسله لصديقه المؤرخ جمال الدين أبي المحاسن يوسف ابن تغري بردي (ت ٨٧٤هـ)، وأثبتته الأخير في كتابه «المنهل الصافي والمستوفي بعد الواقفي».

الكلمات المفتاحية: ابن عربشاه - المصادر العربية - الموسوعة الإسلامية لوقف الديانة

التركي

300 - 323